

Udskrift af forhandlingsprotokollen

for ekspropriationskommissionen

vedrørende anlæg af en fast forbindelse over Femern Bælt

Udbygning af danske jernbanelandanlæg mellem Orehoved og Holeby

276. hæfte

Supplerende besigtigelses- og ekspropriationsforretning den 10. oktober 2023

Delstrækning Lolland – Lolland Kommune

Tirsdag den 10. oktober 2023 kl. 10.00 samledes kommissionen på Kærstrup Gods, Kærstrupvej 17, Kærstrup, 4960 Holeby for at afholde supplerende besigtigelses- og ekspropriationsforretning i anledning af udbygning af banestrækningen Orehoved-Holeby i Lolland Kommune, jf. lov nr. 575 af 4. maj 2015 om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark.

Til stede var kst. kommissarius ved Statens Ekspropriationer på Øerne, *Henrik Hansen*, de af transportministeren udpegede medlemmer af kommissionen, *Henning Alfred Rasmussen* og *Søren G. Nielsen*, samt de fra Den Fælleskommunale Liste for Øernes Område udtagne medlemmer, *Lene Hatt* og *Benny Damgaard*.

Endvidere mødte den ledende landinspektør *Inger Juhl Larsen*.

Som repræsentant for Lolland Kommune mødte *Kjeld Jensen*.

For Banedanmark mødte projektchef *Jens Aalund*, landinspektør *Lars Pedersen*, projektleder *Asmatullah Ziraki* og *Jimmi Boss* afvandingstilsyn.

Protokollen førtes af specialkonsulent *Iben Held Jensen*.

Kommissarius fremlagde brev af 31. august 2023 fra Transportministeriet, hvori der er givet bemyndigelse til at nedsætte en ekspropriationskommission til afholdelse af de nødvendige ekspropriationer. På baggrund heraf afholdes kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning.

Kommissarius fremlagde endvidere Fortegnelse nr. 72, Ringsted Femern banen, Udbygning af banestrækningen Orehoved-Holeby, delstrækning Kærstrup

Gods – Lolland Kommune, oktober 2023, med tilhørende oversigts- og ekspropriationsplaner, tegningsnr. TSYDD-X-02-244000-002 og TSYDD-X-02-2454-00-002, dateret 28. august 2023.

Banedanmark oplyste, at der foreligger de nødvendige myndighedsgodkendelser og dispensationer til projektets gennemførelse.

Følgende passerede:

Besigtigelse

Kommissarius redegjorde for formålet med besigtigelsesforretningen, der er at fastlægge og godkende det af Banedanmark fremlagte projekt med de eventuelle ændringer og bemærkninger, som ekspropriationskommissionen finder er nødvendige. På den baggrund kan der efterfølgende ske ekspropriation.

Kommissionens beslutninger vil fremgå af forhandlingsprotokollen fra besigtigelsesforretningen. Protokollen vil blive fremsendt til de lodsejere, som er direkte indvarslet til besigtigelsesforretningen. Endvidere vil protokollen blive offentligt tilgængelig via kommissariatets hjemmeside: www.komoe.dk.

Banedanmarks repræsentanter redegjorde for projektet og fremlagde følgende oplysninger:

Baggrund

Den 7. april 2022 blev der afholdt en kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning på Kærstrup Gods, jf. Forhandlingsprotokollens 268. hæfte.

På forretningen traf Ekspropriationskommissionen beslutning om en overordnet projektgodkendelse af Banedanmarks fremlagte projekt for opgradering af jernbanen vedrørende strækningsanlægget og fauna-

passager mv. I forlængelse heraf blev der også foretaget den fornødne ekspropriation, så anlægsarbejdet kunne opstartes. Det blev dog samtidigt besluttet, at forholdene omkring afvanding fra jernbanen skulle afklares mellem parterne med henblik på, at Banedanmark på et senere tidspunkt skulle forelægge et nyt projekt for kommissionen, hvor afvandingsløsningen er afklaret.

Det er i forlængelse af forretningen i april 2022 på en række møder mellem Kærstrup Gods og Banedanmark afklaret, at klimalavbundsprojektet opgives, og at Banedanmark derfor etablerer en bassinløsning, der tilbageholder vand fra jernbanen inden udledning til recipienten. Bassinløsningen beskrives nærmere nedenfor.

Herudover indeholder besigtigelsesmaterialet også projektændringen vedrørende autotransformerstationen, der blev varslet i april 2022.

Lovgrundlaget for denne kombinerede besigtigelses- og ekspropriationsforretning er fortsat "Lov om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark", (Lov nr. 575 af 4. maj 2015).

Baneafvanding og etablering af bassin

Som Banedanmark redegjorde for på besigtigelsesforretningen i oktober og november 2021, og igen på den supplerende forretning i april 2022, er der et generelt behov for etablering af bassiner langs jernbanen for at Banedanmark kan overholde vilkårene fra miljømynighederne om tilbageholdelse af vand fra banen.

Udgangspunktet på besigtigelsesforretningen i juni 2021 var etablering af 2 bassiner, som var forudsat etableret på banens højre side og på begge sider af faunapassagen i ca. 245+610, men det har i den videre projektering vist sig muligt, at afvandingen kan håndteres ved etablering af ét enkelt bassin.

Bassinet håndterer banevand fra en delstrækning st. 244+267 – 246+517, dvs. knap 2,3 km., og placeringen af bassinet er derfor forbundet med en række bindinger, idet det forudsættes, at vandet i grøfterne skal gravitere til og fra bassinet. Bassinet med tilhørende holde-/vendeplads er i dialog med lodsejer placeret før faunapassagen og dermed også recipienten, kommunevandløb 23.0.

Holde-/vendepladsen etableres af hensyn til drift og vedligehold af bassin, men vil også blive anvendt ved drift af bygværket/faunapassagen.

Banedanmark har i henhold til. Anlægslovens § 8, stk. 3, jf. VVM-bekendtgørelsen for Femernprojektets §3 anmeldt projektændring vedrørende etablering af bassinet til Trafikstyrelsen.

Trafikstyrelsen har den 19. juni 2023 meddelt, at etablering af bassin med udløb til kommunevandløb 23.0 ikke kræver yderligere miljømæssige vurderinger.

Autotransformerstationen i ca. st. 246+450

Flytningen af autotransformerstationen fra placeringen ved Errindlevvej, hvor den var placeret i hhv. Miljøredegørelsen fra 2013 samt opretholdt i Implementeringsredegørelsen fra 2016, er foranlediget af, at der i forbindelse med videreprojektering af de jernbanetekniske discipliner har været behov for en flytning af den neutralsektion, der opdeler og adskiller Banedanmarks kørestrøm med kørestrømmen, der bliver etableret på Femern A/S side af projektet.

Neutralsektionen skal etableres længst muligt fra stationen ved Holeby, så det sikres, at tog ikke går i stå på delstrækningen, hvor der ikke er strøm i køreledningerne.

Af tekniske årsager skal autotransformereren, der sikrer en ensartet strøm i køreledningerne, etableres i sammenhæng med neutralsektionen.

Banedanmark har i henhold til anlægslovens § 8, stk. 3, jf. VVM-bekendtgørelsen for Femernprojektets § 3 anmeldt projektændring vedrørende flytning af autotransformerstation til Trafikstyrelsen.

Trafikstyrelsen har den 28. marts 2022 meddelt, at etablering af autotransformerstationen i den nye placering i ca. st. 246+450 ikke kræver yderligere miljømæssige vurderinger.

Anlægsarbejde fra st. 244+287 til 246+780

På hele delstrækningen skal dæmningen, sporkassen og det eksisterende spor udskiftes, og der skal anlægges et ekstra spor. Der etableres midlertidige adgangsveje, arbejdspladser, depoter mv. Der etableres nyt signalsystem og banen elektrificeres.

Derudover er der følgende anlægsarbejder på delstrækningen:

Stationering	Ombygningsaktivitet
244+251 bbs.	Genopbygning af underføring af vandløb 24.3 til en ny kombineret underføring af åen og faunapassage
245+190 – 245+375 bhs.	Forlagt adgangsvej for lodsejer
245+253	Underføring af Kærstrup Roebane nedlægges
245+320 – 246+490 bvs.	Forlagt adgangsvej for lodsejer
245+410 – 245+590 bhs.	Etablering af bassin, inkl. vendeplads
245+610 bhs.	Genopbygning af underføring af Mulde Mose til en ny kombineret underføring af vandløbet og faunapassage
246+450 bhs.	Etablering af autotransformerstation inkl. holdeplads
246+485	Etablering af underføring af Strongnæsbækken til en faunapassage

Myndighedstilladelse

Udledning af banevand til recipienterne langs jernbanen forudsætter tilladelse fra vandløbsmyndigheden, og det er grundlæggende disse vilkår, der er årsagen til, at der etableres bassiner langs jernbanen, idet der sættes vilkår om begrænsning i udledningshastigheden.

Lolland Kommune har som vandløbsmyndighed, på baggrund af Banedanmarks ansøgning, meddelt udledningstilladelse iht. Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, samt spildevandsbekendtgørelsen kapitel 9.

Som en konsekvens heraf, er der herudover lavet en allonge til vandsynsprotokollen.

Tegningsoversigt

Til forslag til de tekniske bestemmelser hører følgende bilag:

Tegninger

Ekspropriationsplan st. 244+000 – 245+500, 1:2.000
tegningsnummer TSYDD-X-02-244000-002

Ekspropriationsplan st. 245+400 – 246+900, 1:2.000
tegningsnummer TSYDD-X-02-245400-002

Tekniske oversigtsplaner

Normaltværnsnit, Adgangsveje i Lolland Kommune,
1:200

Tegningsnummer RFB_F2_S0051D

Bemærkninger og spørgsmål til projektet

Efter Banedanmarks gennemgang af projektet havde ejerne og deres repræsentant lejlighed til at udtale sig.

Der fremlagdes brev af 5. oktober 2023 fra advokat Niels Wulff, Dahl, med bemærkninger til projektet.

Der fremkom bl.a. følgende bemærkninger og spørgsmål til projektet:

Banedanmark oplyste, at der siden besigtigelses- og ekspropriationsforretningen den 7. april 2022 er opstået behov for at ændre i projektet. Ændringerne vedrører etablering af ét regnvandsbassin, etablering af autotransformerstation (AT-post) ved Strongnæsbækken samt mindre justeringer af arealer beliggende nordøst for Kærstrupvej. Banedanmark oplyste endvidere, at der i forhold til tilslutning af afvanding fra banen er udarbejdet en foreløbig løsning, som der fortsat arbejdes på.

Ejeren bemærkede, at der har været afholdt en del møder med Banedanmark, og at parterne i forbindelse med disse møder er nået til enighed om den nærmere udformning af projektændringerne på ejendommen. Ejeren og Banedanmark har i den forbindelse også drøftet den nye adgangsvej fra Kærstrupvej til regnvandsbassinet og faunapassagen ved Mulde Mose samt AT-posten på nordsiden af banen. Ejerne ønsker, at vejen på strækningen mellem Kærstrupvej og regnvandsbassinet og mellem regnvandsbassinet og AT-posten får status som privat vej med færdselsret til ve-

jen til fordel for Banedanmark. Banedanmark tilkendegav, at man ikke har indvendinger mod at adgangsvejens status på de nævnte strækninger ændres fra privat fællesvej til privat vej, og at der pålægges servitut om færdselsret til vejen til fordel for Banedanmark.

Efter projektgennemgangen foretog kommissionen en besigtigelse i marken

Kommissionens vurderinger og beslutninger

Kommissionen besluttede på baggrund af besigtigelsen og de fremkomne bemærkninger at godkende det fremlagte projekt med den ændring, at adgangsvejen på nordsiden af banen fra Kærstrupvej anlægges som privat vej på strækningerne mellem Kærstrupvej og det nye regnvandsbassin og mellem regnvandsbassinet og AT-posten ved Strongnæsbækken.

Der fastsattes følgende særlige bestemmelser:

Særlige bestemmelser

Samtlige arealer, som berøres af anlægsprojektet på denne strækning, er angivet i dette kapitel.

For hver berørt ejendom angives det samlede indgreb som følge af denne supplerende besigtigelse.

De angivne indgreb erstatter derfor de tidligere fastsatte særlige bestemmelser i forhandlingsprotokollens 71. hæfte for så vidt angår st. 244+178 til 246+801.

Indgrebene nævnes efter følgende rækkefølge: permanente indgreb, servitupålæg, midlertidige arealer.

Principper for stationering af særlige bestemmelser

Stationeringslinjen ligger i banens fremtidige højre spor.

Stationeringen fremgår af oversigts- og besigtigelsesplanerne og er anvendt i de nedenstående særlige bestemmelser.

Nedenfor er angivet de forkortelser, der er anvendt som betegnelse for stationeringsside:

bvs. = banens venstre side

bhs. = banens højre side

bbs. = begge sider af banen

Højre og venstre side er benævnt i forhold til stigende stationering i kørselsretningen fra Ringsted mod Holby.

Den enkelte ejendom er stationeret og oplistet i forhold til indgrebets startstationering.

Stationering	Matr.nr. og adr.	Beskrivelse af areal- og rettighedserhvervelse	Lodsejer
St. 244.178-246.509 bbs.	Matr.nr. 1a og 1i Kærstrup Hgd., Fuglse Kærstrupvej 17	Der eksproprieres permanent areal til banen. Der anlægges privat vej med færdselsret til fordel for Banedanmark mellem Kærstrupvej og bassin og mellem bassin og autotransformerstation. Der pålægges servitut om færdselsret, faunapassage og ledebeplantning. Der pålægges servitut om eldrift. Der eksproprieres midlertidigt arbejdsareal, herunder areal til arbejdspladser.	Marie-Pierre M Boel Andresen
St. 246.469-246.801 bbs.	Matr.nr. 14b og 15a Torslunde By, Torslunde Torslundevej 42	Der eksproprieres permanent areal til banen. Der pålægges servitut om eldrift. Der eksproprieres midlertidigt arbejdsareal.	Marie-Pierre M Boel Andresen

Ekspropriation

Medmindre andet er anført under de enkelte løbenumre, foretog kommissionen herefter den rekvirerede ekspropriation vedrørende de i Fortegnelse nr. 72 under lb.nr. Ksv-002, Los-010 og Los-011 opførte ejendomme.

Eventuelle erstatningskrav vedrørende forhold, der ikke behandles i forbindelse med ekspropriationerne, kan efterfølgende fremsættes overfor kommissarius i henhold til ekspropriationsproceslovens § 21, idet krav skal være fremsat senest 1 år efter anlæggets færdiggørelse.

Spørgsmål om ekspropriationens lovlighed skal indbringes for domstolene inden 6 måneder efter ekspropriationsbeslutningen, jf. ekspropriationsproceslovens § 26, stk. 1.

Følgende passerede:

Herefter afsluttedes forretningen.

Henrik Hansen

Henning Alfred Rasmussen   Søren G. Nielsen   Lene Hatt   Benny Damgaard

/ Iben Held Jensen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Bergmann Andersen